

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری داخلی-جراحی نام درس: اصول و مهارت‌های پرستاری نظری نوع و تعداد واحد: ۱/۵ نظری (۲۵ ساعت) پیش نیاز/هم نیاز: - رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری روز و ساعت کلاس: طبق تقویم آموزشی دفتر برنامه ریزی دانشکده

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرسان همکار: دکتر فریبا برهانی، دکتر فاطمه حسن دوست زمان و محل ملاقات: بر اساس برنامه کاری تلفن تماس: ۸۸۲۰۲۵۱۱ پست الکترونیک اساتید: f.hasandoost@sbmu.ac.ir faribaborhani@msn.com	نام مسئول درس: دکتر سیده سولماز موسوی رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: آموزش پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی تلفن تماس: ۸۸۲۰۲۵۱۱ پست الکترونیک: moosavi.soolmaz@yahoo.com
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: ۱۴۰۲/۰۵/۲۰	

شرح درس:

این درس پایه با هدف آماده سازی دانشجوی پرستاری برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی ارائه می شود تا دانشجوی پرستاری قادر گردد ضمن آشنائی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان در بالین، در راستای ارتقا، تامین و حفظ سلامت آن ها از تفکر خلاق در به کارگیری فرآیند پرستاری بهره جوید و همواره رعایت قوانین، مقررات به اخلاق و ارتباطات حرفه ای و احکام اسلامی را مدنظر قرار دهد.

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی مرتبط با ارائه مراقبت به مددجویان در چارچوب فرآیند پرستاری و کسب توانایی های لازم به منظور اجرای روش های بالینی با تکیه بر رعایت قوانین، مقررات و اخلاق و ارتباطات حرفه ای و به کارگیری احکام اسلامی.

اهداف اختصاصی: (توانمندی های مورد انتظار)

- پس از پایان درس انتظار می رود فراگیرنده بتواند:
- اهمیت تحرک در انسان را توضیح دهد.
- فیزیولوژی حرکت را به اختصار شرح دهد.
- عوامل موثر بر تحرک را نام ببرد.
- مشکلات رایج حرکتی را توضیح دهد.
- اهمیت بهداشت فردی را در سلامتی و تندرستی توضیح دهد.
- عوامل تعیین کننده سلامت پوست را شرح دهد.
- عواملی که پوست را در معرض خطر قرار می دهد را شرح دهد.
- نیازهای بهداشتی را در طول دوره زندگی بیان کند.
- مشکلات شایع در رابطه با پوست، مو، دهان، چشم، گوش، بینی، پا و ناخن پا را نام ببرد.
- زخم فشاری و عوامل خطر ساز بروز آن را توضیح دهد.
- نقاط حساس برای ایجاد زخم فشاری را نام ببرد.
- انواع زخم ها را نام ببرد.
- سیستم طبقه بندی زخم ها را توضیح دهد.
- فرایند بهبود زخم را توضیح دهد.
- عوامل تاثیر گذار بر روند بهبودی زخم را نام ببرد. (عوامل عمومی / عوامل موضعی)
- مراقبت بهداشتی از ناحیه تناسلی را شرح دهد.
- تشخیص های پرستاری در رابطه با مشکلات بهداشتی بیمار را نام ببرد.
- تدابیر پرستاری در رابطه با پوست و فعالیت های بهداشتی را توضیح دهد.
- نقش پرستار را در حفاظت از محیط توضیح دهد.
- عوامل موثر بر توانایی فرد در محافظت از خود را شرح دهد.
- نیازهای ایمنی را در طول دوره زندگی توضیح دهد.
- عوامل شایع آسیب رسان در طول زندگی را بیان کند.
- نیاز های ایمنی بیمار را مورد بررسی قرار دهد.
- تشخیص های پرستاری در رابطه با مشکلات ایمنی را نام ببرد.

- تدابیر ایمنی برای پیشگیری از حوادث بیمارستانی را توضیح دهد.
- اهمیت پیشگیری و کنترل عفونت را توضیح دهد.
- زنجیره عفونت را شرح دهد.
- روش های انتقال عفونت را توضیح دهد.
- پاسخ های بدن به عوامل عفونی را توضیح دهد. (مکانیزم های دفاعی اختصاصی و غیر اختصاصی بدن)
- مداخلات پیشگیری و کنترل عفونت را توضیح دهد.
- روش های تمیز کردن، ضدعفونی و استریل کردن را شرح دهد.
- احتیاطات استاندارد جهت کنترل عفونت را توضیح دهد.
- علائم حیاتی را بشناسد.
- عوامل موثر بر درجه حرارت بدن را توضیح دهد.
- روش ها و ابزارهای مختلف کنترل درجه حرارت بدن را شرح دهد.
- فیزیولوژی ایجاد نبض را به اختصار توضیح داده، محل نبض های محیطی را شناسایی کند.
- مراحل تنفس را به اختصار توضیح دهد.
- فیزیولوژی فشارخون را به اختصار شرح دهد.
- انواع دستگاه های فشارسنج را بشناسد.
- صداهای کروتکوف را توضیح دهد.
- علت داشتن نام های متفاوت برای یک دارو را بداند.
- اشکال مختلف دارویی را بشناسد.
- مکانیزم اثر دارو ها را به اختصار توضیح دهد.
- با اثرات جانبی دارو ها آشنا شود.
- مسئولیت های قانونی پرستار در قبال تجویز دارو را بداند.
- اصول اساسی تجویز دارو ها را شرح دهد.
- با انواع دستورات دارویی آشنا شود.
- روند و انتقال دستورات دارویی را توضیح دهد.
- نحوه نگهداری (انبار کردن) و توزیع دارو ها را توضیح دهد.
- نحوه محاسبه دوز دارو ها را شرح دهد.
- اصول تجویز دارو را توضیح دهد.
- استراتژی های ایمنی تجویز دارو را شرح دهد . داروی صحیح/ دوز صحیح/ زمان صحیح/ راه تجویز صحیح/ بیمار صحیح)
- سیستم های اندازه گیری دارو را شرح دهد.
- اشتباهات دارویی را توضیح دهد.
- انواع تزریقات موضعی را نام ببرد.
- وسایل لازم برای تزریقات موضعی را نام ببرد (انواع سرنگ ها و سوزن ها)
- با شکل داروهای تزریقی و نحوه آماده کردن آن ها آشنا شود. (انواع آمپول و ویال)
- ورید های محیطی را بشناسد.
- محلول های متداول در انفوزیون وریدی را بشناسد.

- انواع کاتترها و سوزن‌های وریدی را و علت استفاده از آن‌ها را توضیح دهد.
- روش محافظت از خود را هنگام تزریق وریدی توضیح دهد.
- عوارض درمان داخل وریدی محیطی را شرح دهد.
- روش‌های تنظیم سرعت انفوزیون وریدی را به دقت شرح دهد.
- روش‌های مراقبت از محل و سیستم انفوزیون وریدی را شرح دهد.
- ضرورت رساندن اکسیژن به بدن را توضیح دهد.
- به طور خلاصه انتشار گازهای تنفسی را از غشای آلوئولی کاپیلاری شرح دهد.
- مکانیزم‌های پاکسازی ریه را نام ببرد.
- عوامل موثر بر اکسیژن‌رسانی را به اختصار شرح دهد.
- با مشکلات رایج اکسیژن‌رسانی آشنا شود.
- تشخیص‌های پرستاری را در رابطه با اکسیژن‌رسانی نام ببرد.
- مداخلات مربوط به بهبود کیفیت اکسیژن‌رسانی به بیمار را بشناسد.
- تجهیزات رایج برای تجویز اکسیژن را توضیح دهد
- انواع مداخلات جراحی را تعریف کند.
- معیارهای توانایی سازگاری بیمار با جراحی را توضیح دهد.
- بررسی‌های لازم بیمار قبل از عمل را شرح دهد.
- تشخیص‌های پرستاری قبل از عمل جراحی را نام ببرد.
- مراقبت‌های فوری قبل از عمل را توضیح دهد.
- تدابیر پرستاری روز عمل را شرح دهد.
- مراقبت‌های فوری بعد از عمل را توضیح دهد.
- بررسی‌ها و تدابیر بعدی پس از عمل را شرح دهد .
- با آناتومی دستگاه گوارشی آشنا شود.
- نقش غذا در رفع نیازهای اساسی انسان را توضیح دهد.
- مواد غذایی اساسی را شرح دهد.
- نیازهای غذایی در دوران بیماری را شرح دهد.
- مفاهیم سوء هاضمه، بی‌اشتهایی، تهوع و استفراغ را توضیح دهد.
- معیارهای اندازه‌گیری وضعیت تغذیه را شرح دهد.
- تشخیص‌های پرستاری در رابطه با مشکلات تغذیه را نام ببرد.
- نحوه سرو غذا و روش غذا دادن به بیمار را شرح دهد.
- با مایعات بدن و نحوه توزیع آن آشنا شود.
- روش‌های تبادل مایعات و مواد محلول را توضیح دهد.
- عدم تعادل مایعات و نحوه ارزیابی را درک کند.
- با آناتومی سیستم ادراری آشنا شود.
- اهمیت دفع ادرار در سلامتی فرد را توضیح دهد.
- عوامل موثر بر عملکرد سیستم ادراری را شرح دهد.
- مشکلات رایج دفع ادرار را توضیح دهد.

- تشخیص های پرستاری در رابطه با مشکلات دفع ادرار را نام ببرد.
- روش های سهولت در تخلیه ادرار را توضیح دهد.
- روش مراقبت از سوند ادراری ماندگار را توضیح دهد.
- اهمیت دفع مدفوع را توضیح دهد.
- عوامل موثر بر عملکرد روده ها را شرح دهد.
- مشکلات رایج دفع مدفوع را توضیح دهد.
- استومی های روده ای را شرح دهد .
- تشخیص های پرستاری در رابطه با دفع مدفوع را نام ببرد.
- برنامه ریزی برای دفع روده ای را توضیح دهد.
- انواع انما را توضیح دهد.
- روش مراقبت از استومی روده ای را شرح دهد.
- مراحل پذیرش بیمار در یک موسسه بهداشتی را توضیح دهد.
- با پذیرش یک بیمار حاد آشنا شود.
- شرایط پر کردن رضایت نامه را توضیح دهد.
- بررسی های لازم در هنگام پذیرش بیمار را شرح دهد. (گرفتن شرح حال / کنترل علائم حیاتی / معاینه فیزیکی / آزمایشات / سایر روش های پاراکلینیک)
- مراحل ترخیص بیمار را از یک موسسه بهداشتی توضیح دهد.
- ضرورت دادن آموزش حین ترخیص را درک کند.
- علت اهمیت ثبت گزارش پرستاری را شرح دهد.
- هدف از پرونده سازی و ثبت وقایع را توضیح دهد.
- با انواع فرم های ثبت گزارش آشنا شود.
- استانداردهای ثبت و تشکیل پرونده را بشناسد.
- اصول راهنمای چارت کردن را توضیح دهد.
- قوانین چارت کردن را شرح دهد.
- احکام شرعی و موازین اسلامی در مراقبت پرستاری را توضیح دهد.

رویکرد آموزشی:

مجازی

روش های یاددهی-یادگیری مرتبط:

- کلاس آنلاین همزمان کلاس آنلاین غیر هم زمان کلاس وارونه روش های شبیه سازی
- بازی وارسازی فروم های گفت و گو
- سایر (نام ببرید):

حضوری

روش های یاددهی-یادگیری مرتبط:

- سخنرانی بحث در گروه کوچک پرسش و پاسخ یادگیری مبتنی بر حل -
- مسأله یادگیری مبتنی بر سناریو یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه

سایر (نام ببرید):

ترکیبی

لطفاً روش بکار گرفته شده از مجموع روش‌های حضوری و مجازی را نام ببرید:

سرفصل و تقویم ارائه درس

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی - یادگیری	مدرس	تقویم جلسات
۱	اصول دارو درمانی و تزریقات	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر فریبا برهانی	مطابق با تقویم آموزش
۲	اصول دارو درمانی و تزریقات	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر فریبا برهانی	مطابق با تقویم آموزش
۳	نیازهای دفع ادرار	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر فریبا برهانی	مطابق با تقویم آموزش
۴	پذیرش و ترخیص و ثبت اطلاعات	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر فریبا برهانی	مطابق با تقویم آموزش
۵	کنترل علائم حیاتی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر سولماز موسوی	مطابق با تقویم آموزش
۶	نیازهای حرکتی انسان/ نیاز به امنیت و تامین امنیت مددجویان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر سولماز موسوی	مطابق با تقویم آموزش
۷	نیازهای دفع مدفوع	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر سولماز موسوی	مطابق با تقویم آموزش
۸	اصول مراقبت از زخم	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر سولماز موسوی	مطابق با تقویم آموزش
۹	نیاز به اکسیژن و اکسیژن رسانی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر فاطمه حسندوست	مطابق با تقویم آموزش
۱۰	ضد عفونی و عفونت/ کاربرد احکام	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر فاطمه حسندوست	مطابق با تقویم آموزش
۱۱	مراقبت‌های قبل و بعد از جراحی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر فاطمه حسندوست	مطابق با تقویم آموزش
۱۲	مفهوم تغذیه در مراقبت از مددجویان/ مایعات بدن و نحوه توزیع آن	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دکتر فاطمه حسندوست	مطابق با تقویم آموزش

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

- مقید به رعایت رفتار حرفه ای
- مشارکت فعال در یادگیری، طرح سوال و حضور فعال در کلاس
- مطالعه قبل از کلاس جهت فراگیری مطالب
- ارائه تکالیف در زمان تعیین شده در صورت درخواست تکلیف توسط استاد مربوطه
- خود راهبر بودن
- غیبت در کلاس مطابق با آیین نامه آموزشی مورد قبول خواهد بود.

روش ارزشیابی:

- ارزیابی تکوینی
- ارزیابی تراکمی

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
۱.	ارزیابی تکوینی - مشارکت فعال و بحث در گروه های کوچک	٪۳۰
۲.	ارزیابی تراکمی	٪۷۰

منابع درس: (آخرین ویرایش)

الف. کتب

۱. دوگاس، اصول مراقبت از بیمار، نگرشی جامع بر پرستاری، آخرین چاپ.
۲. تیلور، کارول، اصول پرستاری، مفاهیم پرستاری، آخرین چاپ.
۳. موسوی، ملیحه السادات، عالیخانی، مریم، روش های پرستاری بالینی، تهران: شهراب-آینه سازان، آخرین چاپ.

1. Potter PA, Perry AG, Stockert PA, Hall A. Fundamentals of nursing-e-book. Elsevier health sciences; 2021 Dec 22.
2. Carven Ruth F, Himle Constance. Fundamental of nursing: human health and function, Philadelphia Lippincott CO. last edition.
3. Hakreader H, Hogan Mary A. Fundamental of nursing, cating and clinical judgment. Saunders CO, last edition.
4. Taylor L. The Art And Science Of Nursing Care. Last Edition.
5. Berman A, Snyder SJ, Kozier B, Erb G, Levett-Jones T, Dwyer T, Hales M, Harvey N, Luxford Y, Moxham L, Park T. Kozier and Erb's fundamentals of nursing. Pearson Australia; last edition.

ب. مقالات

Feo R, Kitson A, Conroy T. How fundamental aspects of nursing care are defined in the literature: A scoping review. Journal of clinical nursing. 2018; 27(11-12):2189-229.

ج. محتوای الکترونیک